

Türkiye'nin Afrika çıkarması: Ticaret hacmi 15 yılda 4 kat arttı

Afrika Açılımı'nın 15 yıldır esen rüzgarı her gün yeni bir işbirliği anlaşması ile taçlandırılıyor. Türk girişimcisi ülkelerin potansiyel ticaret ve yatırım alanlarını keşfe çıkmayı sürdürüyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yapılan Afrika'ya yönelik resmi ziyaretler ve iş heyeti ziyaretlerinde çok sayıda anlaşma ve proje hayata geçirilmekte. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde Cezayir, Moritanya ve Senegal'e gerçekleştirilen 2018 yılının ilk Afrika resmi ziyareti, Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda ve DEİK'in organizasyonu ile Türk iş dünyası temsilcilerinin katıldığı heyet ile, 27 Şubat 2018-2 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleşti. Ziyaretler kapsamında 3 ülkede Hükümetler arasında 18 anlaşma imzalandı.

200 Türk ve 600 Cezayirli iş dünyası temsilcisi katıldı

2018 yılının ilk büyük Kuzey ve Batı Afrika resmi ziyaretleri kapsamında ilk durak Cezayir oldu. DEİK tarafından düzenlenen iş heyet ziyareti kapsamında 27 Şubat 2018 tarihinde Cezayir'de gerçekleştirilen Cezayir-Türkiye İş Forumu'na 200 Türk ve 600 Cezayirli iş dünyası temsilcisi katılarak, ikili görüşmeleri ile iki ülkedeki yatırım ve işbirliği fırsatlarını değerlendirdi. Cezayir-Türkiye İş Forumuna katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 3 yıllık bir aranın ardından Cezayir'e ziyaret gerçekleştirdiğine, 500 yıldır kardeşlik duygularıyla bağlı olunan Cezayir'in özel bir yeri olduğuna dikkat çekti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye'den Cezayir'e, Cezayir'den Türkiye'ye yatırımları artırmalıyız. Cezayir'i Afrika'daki ekonomik istikrar adası olarak görüyoruz. 3,5 milyar dolarlık ticaret hacmini yeterli bulmuyoruz. En kısa zamanda 5 milyar dolarına çıkarmamız gerektiğini düşünüyorum. Cezayir bizim Afrika'daki en önemli ticaret ortağımız" dedi. Cezayir Başbakanı Ahmed Ouyahia ise Forum'da iş dünyası temsilcilerine seslenirken Türkiye ile Cezayir arasındaki ilişkileri

"İKİLİ EKONOMİK İLİŞKİLER GÜÇLENİYOR"

Ülkemiz Afrika ülkeleri ile ilişkilerini geliştirmeye büyük önem vermektedir. Sayın Cumhurbaşkanımız başkanlığında Afrika'ya sıklıkla gerçekleştirdiğimiz bu ziyaretler, siyasi açıdan taşıdığı önemin yanı sıra, özel sektörlerimiz arasındaki temasların da artmasına vesile olmaktadır. Bu kapsamda, ilişkilerimizin eski dönemlere dayandığı

Nihat Zeybekci
Ekonomi Bakanı

Cezayir, Moritanya ve Senegal'i, en üst düzeyde ziyaret etmiş olmak, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerimize dikkate değer oranda katkı sağlamaktadır. Bu ziyaretlerde ticari ve ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesi maksadı ile aldığımız kararların uygulanmasının takibini bizzat yapıyorum. Bu anlamda, somut neticeleri en kısa sürede alacağımıza inanıyorum.

HERKESİN MERAK ETTİĞİ SORU: AFRIKA NEDEN CAZİP BİR PAZAR?

Kıta ülkelerinin ortalama ekonomik büyüme oranı son 10 yılda yüzde 5 oranında gerçekleşti. Büyüme ile orantılı olarak şehirleşme ve modernizasyon ağı da artıyor. İnşaat ve enerji sektöründe yeni gereklilikler ortaya çıkıyor. Tüketim de altyapı gereklilikleri ekseninde değişiyor. Türk tarım teknolojilerinin Afrika

coğrafyasına uygulanması rahatlıkla mümkün olabilir. Tanıma ilişkin yapılacak yatırımlarda üretimde verimlilik artışı hedeflendiği için, arazi tahsisini iyi bir seçenek sunuyor. Ayrıca gıda güvenliği alanında da Afrika'da büyük bir potansiyel var ve üstelik sektörel gelişim henüz yeterli düzeye ulaşmış durumda değil.

her alanda çok daha ileri taşımak istediklerini belirterek, "İlişkilerimizi normal, alışılmışı ekonominin düzeyden ayrıcalıklı bir düzeye getirmeliyiz" dedi.

Forumda Cezayir ile Türkiye arasındaki ilişkilerin köklü ve derin olduğunu vurgulayan DEİK Başkanı Nail Olpak ise, "Müteahhitlerimiz birçok projeye imza atıyor. Bundan sonra da; altyapı, baraj, karayolu ve demiryolu projelerinde, Cezayir'de varlığını sürdürmek istiyoruz." diye konuştu. 2017 yılının Aralık ayı sonunda Sudan, Çad ve Tunus'a yapılan ziyaretlerden sonra, 2018 yılının ilk büyük Afrika iş heyeti ziyaretini gerçekleştiren DEİK, Cezayir sonrası Moritanya ve Senegal iş heyeti programları ile resmi ziyaretlerine devam etti.

Türk iş dünyasının Afrika ziyaretleri kapsamında düzenlenen Moritanya-Türkiye İş Forumu, Moritanya'nın başkenti Nuakşot'ta 350'den fazla Türk ve Moritanya iş insanının katılımı ile gerçekleştirildi. Forumda, DEİK ve UNPM arasında Türkiye-Moritanya İş Konseyi Kuruluş Anlaşması imzalandı. Gümrük ve Ticaret Bakanı

Bülent Tüfenkci, Türkiye'nin büyük tecrübeye sahip olduğu inşaat ve turizm başta olmak üzere birçok alanda Moritanya ile iş birliği yapmaya hazır olduğunu ifade etti. Moritanya Ticaret, Sanayi ve Turizm Bakanı Naha Mint Hamdi Ould Mouknass, ise Türkiye ile Moritanya arasındaki sınai yatırım ve ticari ilişkilerinin potansiyelini arttırmak için balıkçılık, madencilik ve özellikle de helal gıda alanında işbirliği fırsatları olduğunu söyledi.

Ziyaretler yatırımları hızlandırıyor

Forumda iş dünyası temsilcilerine seslenen TİM Başkanı ve DEİK Başkan Yardımcısı Mehmet Büyükekşi, "Moritanya Türkiye'nin 350 milyon nüfuslu Batı Afrika pazarına açılan kapıdır. Bu ziyaret vesilesiyle yeni yatırımların gündeme geleceği inancındayız. Moritanya, Türk balıkçılık ve su ürünleri sektörü açısından büyük bir cazibe merkezidir" dedi.

Forumda, DEİK ile UNPM arasında Türkiye-Moritanya İş Konseyi Anlaşması İmza Töreni gerçekleştirildi. Türkiye Cumhuriyeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanları nezdinde hükümetler arasında, balıkçılık ve deniz ekonomisi, tarım, yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması, turizm, madencilik, diaspora ve eğitim alanlarında 7 anlaşma imzalandı. Resmi ziyaretlerin son durağı olan Senegal'de ise 1 Mart 2018 tarihinde Senegal'in başkenti Dakar'da gerçekleştirilen Senegal-Türkiye İş Forumu'na Türk ve Senegalli yaklaşık 1000 iş insanı katıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Forumun kapanış konuşmasında, iki ülke arasındaki ticaret hacminin ilk etapta 400 milyon dolara çıkarılmasının hedeflendiğini belirtti. Türkiye'nin de Senegalli üreticiler için önemli bir pazar olabileceğine atıfta bulunan Erdoğan, ECOWAS ile Türkiye arasında hayata geçirilmesi önerilen Serbest Ticaret Anlaşmasının şartlarının Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) tarafından belirleneceğini, asimetrik bir anlaşma önerildiğini belirtti. Finansman ihtiyacına karşılık barter ticaretinin gündeme alınabileceğini belirtti. Erdoğan, Türkiye nezdinde Afrika ile ilişkilerin gelişiminde uzun

vadeli planlama yapıldığını, Afrika'nın kaynaklarını tüketmek amacı taşınmadığını vurguladı. Senegal Cumhurbaşkanı Macky Sall ise söz konusu ziyarette iki ülke arasında imzalanan anlaşmaların ekonomik ilişkileri güçlendireceğini ifade etti. Sall, iş insanlarının bu anlaşmaları hayata geçirmesi gerektiğini söyledi. Sall, Türkiye'nin Dakar'da inşa edeceği yeni büyüklüğünün Afrika'daki Türkiye prestijini göstereceğini ifade ederek şöyle devam etti: "Bugüne kadar iki ülke arasında 28 anlaşma yapıldı. Senegal'in tarım alanında kendi kendine yetmesi için Türkiye ile daha fazla işbirliği ihtiyacımız var" dedi.

Senegal ile Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin Türkiye'nin Afrika Açılım Politikası ile her gün geliştiğini belirten DEİK Başkanı Nail Olpak ise, "Türkiye gibi Senegal de, genç nüfusuyla, dinamik bir büyüme trendinde. 'Yükselen Senegal' projesi, bizi de heyecanlandırıyor" dedi. Ziyaret kapsamında Türkiye ile Senegal Hükümetleri arasında, demir yolu, turizm, enerji ve madencilik alanlarına ilişkin iyi niyet ve işbirliği anlaşmaları imzalandı.

CEZAYİR

2.4

MİLYAR DOLAR
2017 YILI TÜRKİYE-CEZAYİR
TİCARET HACMI

MORİTANYA

132

MİLYON DOLAR
2017 YILI TÜRKİYE-MORİTANYA
TİCARET HACMI

SENEGAL

249

MİLYON DOLAR
2017 YILI TÜRKİYE-SENEGAL
TİCARET HACMI

TÜRKİYE AFRIKA İLİŞKİLERİ

■ Türkiye'nin Afrika'yla ticaret hacmi 2003-2018 arasında 4 kat yükseliş göstererek 20,6 milyar dolara ulaştı. Aynı dönemde Türkiye'nin Afrika kıtasına yönelik ihracatı 2,1 milyar dolardan 11,7 milyar dolara yükselirken, ithalatı ise 3,3 milyar dolardan 8,9 milyar dolara yaklaştı. Türkiye'nin geçen yıl itibarıyla Kıta genelindeki yatırımları da 6,2 milyar dolara ulaştı.

■ 2004 yılında Afrika kıtasında yalnızca 12 Büyükelçiliğimiz bulunurken, bu sayı 2017 yılında 41'e yükseldi. Şu anda 45 Afrika ülkesi ile Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmaları imzalanmış durumda. Afrika'daki Türk doğrudan yatırımları 2003'te 100 milyon dolar iken 2017'de 6,5 milyar dolara yaklaştı. Kıta genelinde bugüne dek 78.000 istihdam sağlandı.

■ 1970'lerden bugüne Türk müteahhitlik şirketleri tarafından Afrika'da alınan projelerin hacmi 55 milyar doları geçmiş durumda. Bugün Türk Havayolları kıtadaki 34 ülkede 52 noktaya uçuş gerçekleştirmekte. Afrika'da halihazırda başarıyla faaliyetlerini yürüten Türk girişimcilerinin ortak görüşü ise, Afrika'nın uzaktan ticaret yapılacak bir pazar olmadığı, bu nedenle de Afrika'ya gitmenin, anlamının ve doğru insanlarla temas etmenin gerekli olduğu yönünde.

CEZAYİR

FUAT TOSYALI
DEİK/TÜRKİYE-CEZAYİR
İŞ KONSEYİ BAŞKANI

Afrika Kıtası'nın en güçlü ekonomisi olan Cezayir, büyüyen ekonomiler arasında ön sıralarda yer alıyor. Küreselleşme sürecinde dünyadaki yerini alma çabalarını sürdüren Cezayir, 2004 yılında Büyük Arap Serbest Ticaret Bölgesi'ne (GAFTA) üye olmuş ve Avrupa Birliği ile 2005 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması (STA) bulunmakta. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Şubat ayında Cezayir'e gerçekleştirdiği resmi ziyaret iki ülke iş insanları için büyük önem taşıyor zira Cezayir Türkiye'nin

Afrika'daki en büyük ticaret ortağı konumunda. Resmi ziyaret kapsamında düzenlediğimiz İş Forumunda 200 Türk ve 600 Cezayirli iş dünyası temsilcisi, ikili görüşmeleri gerçekleştirerek, ülkeler arası yatırım ve işbirliği fırsatlarını değerlendirme fırsatı buldu.

Güçlü petrol ve doğalgaz rezervlerine dayalı gelirleri bulunan Cezayir'in Hükümet politikalarının başında doğrudan yabancı yatırımların teşvik edilmesi geliyor.

MORİTANYA

ZEYNEL ABİDİN KAYMAK
DEİK/TÜRKİYE-MORİTANYA
İŞ KONSEYİ BAŞKANI

Sayın Cumhurbaşkanımızın Moritanya'ya ziyareti Moritanya'da yerel halk nezdinde burada bulunan yatırımcılarımız arasında oldukça heyecan yarattı. Bu minvalde Sayın Cumhurbaşkanımız'ın ziyaretinde iki ülke arasında "Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşması", "Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı", "Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma", "Turizm Alanında İşbirliği Anlaşması", "Hidrokarbon, Maden ve Mineraller Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı", "Diaspo-

raya Dair Konularda İkili İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı", "Türkiye Maarif Vakfı ile Moritanya Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması" ve "Yüksek Öğretim Bursları Alanında İşbirliği Protokolü'nün imzalanması ile Moritanya'da mevcut bulunan ve potansiyel Türk yatırımcıların önü açılacaktır. Bu imzaların akabinde Moritanya komuoyunda çok ciddi bir sinerji oluştu. Bu da gösteriyor ki ziyaretin çok kısa sürede sahada somut neticeleri olacak.

SENEGAL

İHSAN ŞAHİN
DEİK/TÜRKİYE-SENEGAL
İŞ KONSEYİ BAŞKANI

Batı Afrika'nın en gelişmiş ekonomilerinden biri olan Senegal, özellikle Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) ve Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (UEMOA) üyesi olması sayesinde Türk yatırımcılarımız için hem Batı Afrika, hem de Kuzey Afrika'ya gerçekleştirilecek ticarette ve yatırımlarda merkez rolü üstlenebilir. Bu anlamda Sayın Cumhurbaşkanımızın Mart ayının ilk gününde Senegal'e gerçekleştirdiği resmi ziyaret iki ülke ekonomisi ve iş çevreleri açısından büyük önem taşıyor. Afrika Kıtası'n-

da güvenlik endişesi olmayan ve siyasi istikrara sahip olan ülkelerin başında gelen Senegal, özellikle enerji, altyapı, tarım, balıkçılık, turizm, tekstil ve bilgi teknolojisi alanlarındaki kamu ve özel sektör yatırımları ile, istikrarlı ekonomik genişlemenin temelini atmaya devam edecektir. Türkiye ile Senegal arasında 2017 yılında gerçekleşen ticaret hacmi 249 milyon dolar değerinde olup, hacmin bir önceki yıla oranla yüzde 55 arttığını görmekteyiz.

B.Afrika-Türkiye iş birliğinde yeni dönem

Türkiye-ECOWAS Ekonomi ve İş Forumu'nda 1000'den fazla Türk ve Afrikalı iş insanı potansiyel işbirliği alanlarını değerlendirdi.

Sayfa
02

Belarus ile 10 yıllık hedef 8 milyar dolar

Başbakan Yıldırım, Ekonomi Bakanı Zeybekci ve beraberindeki iş heyeti, Belarus'a gerçekleştirilen ziyarette ikili ticarette 10 yıllık dönemi değerlendirdi.

Sayfa
03

Türk-Alman ortaklığı vites yükseltiyor

Türkiye-Almanya Otomotiv Sektörü Yuvarlak Masa Toplantısı'nda iki ülkenin hükümet ve iş dünyası temsilcileri bir araya geldi.

Sayfa
04

10 yılın ardından Türkiye Bulgaristan yeniden

İstanbul'da DEİK ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye-Bulgaristan İş Forumu'na her iki ülkenin hükümet temsilcileri ve iş dünyası temsilcileri katıldı.

Sayfa
04

TÜRKİYE, AFRIKA'NIN KALKINMASINDA KİLİT ROL OYNUYOR

**DEİK BAŞKANI
NAIL OLPAK**

Türkiye'nin son 15 yılda dünya-ya açılan kapıları çoğaldı ve Afrika'da bu anlamda Türkiye için en önemli destinasyonlardan biri haline geldi. Türkiye'nin Afrika'da yeni ortaklıklar kurmaya dönük çaba ve beklentileri, tecrübe paylaşımı ve eşgüdümün sürekliliğine dayanıyor. Afrika, özellikle Sahra Altı Afrika ülkeleri ile olan ilişkilerin uzun yıllar ihmal edilmiş olması nedeniyle Türkiye – Afrika ilişkilerinin somut bir bağlama oturması, ancak 2005 yılı'nın Türkiye'de "Afrika Yılı" ilan edilmesiyle mümkün oluyor.

Afrika son on yıldır dünyanın en hızlı büyüyen 10 ekonomisinden altısına, dünya maden rezervlerinin üçte birine ev sahipliği yapıyor. Yüzde 42 ile dünyadaki en yüksek doğurganlık oranını sergileyen Afrika, 54 ülkesi ve 1 milyarı aşan nüfusu ile aynı zamanda 'dünyanın en genç kıtası' özelliğini taşıyor.

Doğru stratejiyle Sahra Altı Afrika'da köklü ilişkiler kurulacak
Bölgeyle ticari ve ekonomik ilişkilerimizin gelişim seyrinde karşılıklı diplomatik temsilciliklerimizin sayısı ve ticaret hacmimizin sürekli artması, THY'nın sefer sayılarını ve sefer yaptığı noktaları artırması karşılıklı temasların yoğunluğunu göstermesi bakımından iyi bir örnek.

Bugün Türkiye, dış politikasında Afrika'nın gücüne ve geleceğine inanan, ilgisi her geçen gün artan, güvене dayalı

bir tutum sergiliyor, Afrika'nın büyüme ve istihdam politikalarında bir 'yerli ortak' ve 'stratejik partner' olmak için çalışıyor.

Afrikalı iş insanlarından Türkiye'ye yatırımlar başladı

Türkiye'den bölgeye yapılan yoğun resmi ziyaretlerin etkisiyle son yıllarda Afrika'nın önemli iş insanları Türkiye'de iş yapmak üzere ülkemizi ziyaret etmeye başladı. Bu gelişmeler bile Afrika Açılımımızın doğru yolda ilerlediğini gösteriyor. Bizler de iş dünyası temsilcileri olarak siyaseten atılan her adımı olumlu bir değere dönüştürmek adına çaba harcıyoruz. Afrika'ya yönelik tüm yatırımlarımızda uzun vadeli işletmecilik anlayışı ile sürdürülebilir büyümeye katkı sağlamayı ve büyük ölçekli istihdam alanları yaratmayı hedefliyoruz. Bu hedefle 1994 yılından beri DEİK bünyesinde faaliyete geçen Afrika İş Konseylerimizin sayısı 43'e ulaşmış bulunuyor.

Resmin bütününe bakıldığında Türkiye'nin Afrika'ya olan samimi ilgisinin hem Afrika hem Türkiye için kazançlı bir süreç olduğu görülüyor. Türkiye, bugüne kadar yaptıkları ve bugünden sonra yapacaklarıyla doğal kaynakları, genç nüfusu ve girişimci ruhuyla kıtanın makus talihini değiştirme çabasında, her zaman Afrika'nın yanında olmayı ve gereken desteği vermeyi hedefliyor.

Birlikte düşün, birlikte harekete geç, birlikte kazan

Türkiye ile Batı Afrika Ülkeleri Ekonomi Topluluğu'nun iş çevrelerinin ilk kez biraraya geldiği Türkiye-ECOWAS Ekonomi ve İş Forumu'nda 1000'den fazla Türk ve Afrikalı iş insanı potansiyel işbirliği alanlarını değerlendirdi.

Türkiye ile Batı Afrika Ülkeleri Ekonomi Topluluğu (ECOWAS) resmi ve ticari heyetleri ilk kez bir araya geldi. DEİK'in organize ettiği Türkiye – ECOWAS Ekonomi ve İş Forumu, binden fazla Türk ve Afrikalı iş insanını buluşturdu. Geçtiğimiz şubat ayında iki gün boyunca T.C. Ekonomi Bakanlığı'nın ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirilen forumun açılışında konuşan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Afrika ile dış ticaret hacmimiz, THY'nın uçuşlarına paralel olarak arttı. Afrika'nın tamamıyla Türkiye'nin dış ticaret hacmi 25 milyar dolar seviyelerine geldi" dedi. Türkiye'nin 15 yıldır süren çabalarının Afrika kıtası ile ticarete çok önemli gelişmeler yarattığını vurgulayan Zeybekci, "10 yılda 200 milyon dolarlık bir dış ticaret hacminden, bugün yaklaşık 2 milyar doların üzerine çıkarak, 10 kat artış yakaladık. Kısa vadede hedefimiz dış ticaret hacmimizi, 5 milyar dolar seviyesine çıkarmak, orta vadede ise 10 milyar seviyesine ulaşmak" dedi.

DEİK Başkanı Nail Olpak, "Birlikte düşün, birlikte harekete geç ve birlikte kazan" ilkesinden hare-

ECOWAS NEDİR, HANGİ AMAÇLA KURULDU?

Afrika'nın batı kıyısında yer alan 15 devletin biraraya gelerek 1975 yılında Nijerya'nın Lagos şehrinde kurduğu Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) temelde Avrupa Birliği ve benzeri bölgesel birlik örneklerini model alır. Bu kapsamda ECOWAS, bölge içinde iş birliğini geliştirmek, bütünleşmeyi sağlamak, mal ve hizmetlerin yansırsı insanların da serbest dolaşımını sağlamak ve topluluk dışından yapılan ithalatta ortak gümrük tarifesi uygulanmasını sağlamak gibi uygulamalar içeriyor.

Ayrıca ortak pazar ve ortak para birimine sahip bir ekonomik ve siyasi birlik kurmayı amaçlayan ECOWAS, 6,1 milyon km2'lik bir coğrafi alanı ve yaklaşık 300 milyonluk nüfusu kapsıyor. Bölgede, bölgeyi ilgilendiren siyasi ve askeri konularda son yıllarda hızlı bir gelişme söz konusu olsa da ekonomik gelişim paralel şekilde hızlı seyretmiyor. Türkiye'nin ECOWAS ile Serbest Ticaret Anlaşması (STA) müzakerelerine başlamasından önce, Türkiye'nin önerisiyle 2010 yılı Ocak ayına kadar uzanıyor.

Ancak buna rağmen anlaşma 24 Mayıs 2016 tarihinde imzalandı. Türkiye'nin kıtası genelinde bilinirliğini ve iş bağlantılarını artırmak açısından DEİK'in Afrika bölgesi stratejisinde ECOWAS'ın rolü büyük önem arz ediyor. Bu bağlamda Batı Afrika'da olası iş fırsatlarının detaylıca değerlendirilmesine imkan sağlayan ECOWAS ile işbirliği anlaşmasının imzalanması, Türk iş dünyası temsilcilerinin Batı Afrika'da özellikle altyapı projelerinden daha fazla pay alabilmesi açısından önem taşıyor.

ketle yola çıkıyoruz. Çok güzel bir amaç; birlikte düşüneceğiz ve iş birliği içinde olacağız. Ortak hareket edeceğiz ve ilişkilerimizi derinleştireceğiz. Sonunda, birlikte kazanacağız" dedi. Türkiye'nin, Afrika'da her zaman güvenliğinin, barışın ve refahın simgesi olduğunu vurgulayan Olpak, DEİK ile ECOWAS arasında 2016 yılında İşbirliği Anlaşması imzalandığını ve bu anlaş-

manın iki yılını doldurmak üzere olduğunu hatırlattı.

"Hedefimiz STA'nın hızlanması"

Olpak sözlerini şöyle sürdürdü: "Türk iş dünyası temsilcileri olarak ülkelerimiz arasında karşılıklı yatırımların ve ticaretin finansman imkanlarının masaya yatırılması, ECOWAS ile imzalanması bekle-

recinin hızlandırılması, ECOWAS ülkeleri içerisinde iş ortağı olarak Türk iş insanlarımızın öncelikli tercih sebebi olması, bu Forum çerçevesinde temel hedeflerimiz arasında yer alıyor." Forum çerçevesinde açıklanan Ortak Bildiri metninde Ticaret ve Yatırım İşbirliği Anlaşması'na göre Türkiye ve ECOWAS üyesi ülkeler arasında ticaretin dengeli artırılması vurgusu yapıldı.

Türkiye ve ECOWAS'tan ortak deklarasyon

Ekonomi Bakanlığı ev sahipliğinde DEİK organizasyonu ile 22-23 Şubat 2018 tarihlerinde İstanbul'da birincisi gerçekleştirilen Türkiye-ECOWAS Ekonomi ve İş Forumu'nun ilk gününde Bakanların toplantısının ardından ortak bildiri açıklandı. Forumun ortak bildirisinde, Türkiye ve ECOWAS üyesi ülkeler arasında imzalanan Ticaret ve Yatırım İşbirliği Anlaşması kapsamında ticaretin dengeli şekilde artırılması vurgusu yapıldı. Toplantıda T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ile Benin, Burkina Faso, Fildişi Sahili Yeşil Burun, Gambia, Gana, Gine, Gine-Bissau, Liberya, Mali, Nijer, Nijerya Cumhuriyeti, Senegal, Sierra Leone ve Togo ECOWAS üyesi ülkelerin Bakanları ve DEİK Başkanı Nail Olpak yer aldı.

Basın toplantısında konuşan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, üç ana konu üzerinde durduklarını açıklayarak, "Türkiye ve ECOWAS ülkeleri arasında bugün DEİK ile çok verimli bir foruma imza attık. Ortak komisyon kurulması, ortak komisyon ile etki değerlendirmesi yapılması ve

ECOWAS ile Türkiye arasında en üst düzey katılımıla sektör ve şirketler bazlı eşleştirmelerin olduğu zirvelerin her yıl yapılması olmak üzere üç ana konu üzerinde durduk. Türk yatırımlarının bölgede nasıl artırılacağını konuştuk. ECOWAS etkinliği çerçevesinde Türkiye ve Batı Afrika'dan 500'ü aşkın iş dünyası temsilcisinin katılımıyla 1000'den fazla ikili iş görüşmesi gerçekleştirildi" dedi.

Yeni İş Konseyleri yolda

Bir sonraki iş forumunun gelecek yıl düzenlenmesi hususunda mutabık kalındığı ifade edildi. Ayrıca ECOWAS üyesi ülkeler ile Türkiye arasında ticaret ve yatırım finansman mekanizmalarının geliştirilmesi, lojistik bağlantının iyileştirilmesi, DEİK ile Batı Afrika Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu (FEWACCI) arasında diyalog tesis edilmesi, özel sektör arasında ilişkilerin İş Konseylerinin kurulması yoluyla güçlendirilmesi ve Dünya Ticaret Örgütü'nün Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'na uygun olarak iş birliğine dahil edilmesi kararı alındı.

"Attığımız her tohum büyük ağaçlara dönüşecek"

Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu ECOWAS ülkeleri arasında yer alan ve Türkiye ile son dönemde ilişkileri yoğunlaşan Gambiya'nın bağımsızlığını kazanma süreci ve ekonomik kalkınma hamleleri, dışı açılım politikası ile Türkiye'nin 'Afrika Açılımı' politikası birbiriyle eş zamanlı olarak hayata geçirildi.

Türkiye ile Gambiya arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla 12 Şubat 2018 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen Türkiye-Gambiya Yuvarlak Masa Toplantısı'na katılan Gambiya Cumhurbaşkanı Adama Barrow, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın resmi davetlisi olarak bu muhteşem ülkede bulunmak bizim için büyük bir onur. Bu davet Türkiye'nin Gambiya'ya olan güveninin bir göstergesidir" dedi. Barrow, Türkiye ile Gambiya arasındaki ilişkilerin daha da ileri düzeye taşınmasını istediklerini belirterek, Gambiya'ya yatırım yapmak için doğru zaman olduğunu belirtti.

Toplantıda konuşan Ekonomi Bakanı Yardımcısı Fatih Metin, "Dost ve kardeş ülke Gambiya'nın Cumhurbaşkanı Adama Barrow ile bir araya gelmekten memnuniyet duyuyoruz" dedi. Gambiya ile ticaretin gelişmesi için hukuki alt yapının sağlandığı

38
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE İLE GAMBİYA
DIŞ TİCARET HACMI

2
MİLYON
GAMBİYA'NIN NÜFUSU

422
DOLAR
KİŞİ BAŞI GSYİH

"Hedef ticaret hacmini artırmak"

DEİK/Türkiye-Gambiya İş Konseyi Başkanı Şaban Dinç ise konuşmasında, "İş Konseyi olarak, kısa vadede iki ülke arasındaki mevcut 40 milyon

dolar düzeyindeki ticaret hacminin 100 milyon dolar seviyesinin üzerine çıkarılması öncelikli hedeflerimizdendir" dedi.

ğını vurgulayan Metin, Türkiye ile Gambiya arasında 'Yatırımların Karşılıklı Korunması Anlaş-

ması' ve 'Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın yürürlüğe girdiği bilgisini aktardı.

DEİK Başkanı Nail Olpak ise toplantıda yaptığı konuşmada, "Gambiya'nın bilinen bir atasözü diyor ki, 'Dev bombaks ağaçları, minik tohumlardan çıkar.' Bizim attığımız her minik tohum da, eminim ki dev ağaçlara dönüşecek. Gerçekleştireceğimiz yatırım ve ticaret adımları büyük eserlere, dev projelere evrilecek ve kazan-kazan yaklaşımımız ile ortak refahın artmasına vesile olacaktır" dedi.

Türk İş Dünyası Bosna Hersek'e güveniyor

Türkiye ile Bosna Hersek arasındaki ticaret hacmi son 12 yılda 4 kattan fazla artış gösterdi.

Türkiye ile Bosna Hersek arasında-
daki 2003 yılında yürürlüğe gi-
re Serbest Ticaret Anlaşmasının
kapsamının sanayi ürünleri, ta-
rım, kamu alımları ve hizmetler
alanında genişletmek için görüş-
meleri sürerken, iki ülke arasın-
daki ticaret hacmi son 12 yılda 4
kattan fazla artış göstermiş bulu-
nuyor. Serbest Ticaret Anlaşma-
sı'nın kapsamının genişletilmesi
ile yatırım ve ticaretin bir üst sevi-
yeye taşınması öngörülüyor.

Başbakan Binali Yıldırım'ın
resmi ziyaretleri kapsamında iki
ülke arasındaki ekonomik ve tica-
ri iş birliğinin artırılması amacı-
yla 29 Mart 2018 tarihinde Saray-
bosna'da gerçekleştirilen Türki-
ye-Bosna Hersek Yuvarlak Masa
Yatırımçı Toplantısı'nda iki ülke
iş insanlarının uzun vadeli doğ-
rudan yatırımları ve yeni yatırım
alanlarındaki fırsatlar ele alın-
dı. Toplantıda, Türkiye ve Bosna
Hersek arasında 1 milyar dolara
ulaşan toplam ticaret hacminin
arttırılmasına yönelik temaslarda
bulunuldu.

Toplantıda konuşan Başbakan
Binali Yıldırım, iki ülke adına da-
ha güzel bir gelecek inşa etmek
için ekonomik ve siyasi ilişkilerin
geliştirilmesine gayret ettiklerini
belirterek, "Bosna Hersek'te ken-
dimizi evimizde gibi hissediyoruz.
Geçmiş ve geleceği ortak olan iki
ülkeyiz. İkili ilişkilerde her geçen

gün ciddi bir ilerleme sağlıyoruz.
Türk yatırımcıları burada uzun
vadeli yatırımlar için cesaretlen-
diriyor, elimizden gelen tüm des-
tek ve teşviği vermeyi sürdürüyo-
ruz. İş birliği yaptığımız alanlar-
da savunma, tarım ve Türkiye'nin
ihtiyaç duyduğu kırmızı et ithalatı
öne çıkıyor. Bugün Bosna Hersek
ile yaptığımız görüşmelerde bu-
nun önümüzdeki 5 sene daha de-
vam etmesini garanti altına aldık"
şeklinde konuştu

Bosna Hersek Bakanlar Kuru-
lu Başkanı Denis Zvizdic konu-
şmasında, "Savunma sanayi, oto-
mobil, mobilya, turizm ve enerji
işbirliğine açık olduğumuz alan-
lar. Biliyoruz ki bu ülkenin ekono-
misinin kalkınması için iş dünya-
sı yoğun çaba sarfediyor ve biz de
politikacılar olarak yatırıma daha
elverişli bir ortam yaratmak için
çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Toplantıda konuşan DEİK Baş-
kanı Nail Olpak ise, "Ticari Dip-
lomasiyi kendimize eksen olarak
tüm faaliyetlerimizi, Cumhurbaş-
kanımızın liderliğinde, Başbaka-
nımızın belirlediği yolda, Ekono-
mi Bakanımızın koordinasyonu ve
desteğiyle sürdürüyoruz. Türk iş
dünyası olarak Bosna Hersek'teki
yatırım ve ticareti önemsiyoruz.
Bu açıdan Türk firmalarımızın be-
şarlı güzel örneklerine de sahibiz.
Amacımız, bu örnekleri daha da
arttırabilmek" diye konuştu.

Türk-Alman ortaklığı vites yükseltiyor

Türkiye İhracatçıları Meclisi ta-
rafından 2018 yılı Şubat ayında ihr-
acat rakamlarına ilişkin yapılan
açıklamaya göre, son zamanlarda
büyük bir atılım gerçekleştirerek
Türk ihracatını sırtlayan otomo-
tiv sektörü, Şubat'ta gerçekleştir-
diği 2,8 milyar dolarlık ihracat ile
tüm zamanların en yüksek aylık
ihracat rakamına ulaştı. 2017 yı-
lında dünya ticaretinden yüzde 0,9
pay alarak bugüne kadarki en yük-
sek paya ulaşan Türkiye'nin ihra-
catında otomotiv sektörü büyük
rol oynuyor. Türkiye'nin otomotiv
sektöründe üretici rolü üstlendiği
ilk günden bu yana rotasında Al-
manya ile işbirliği büyük önem ta-
şıyor. İki ülkenin otomotiv sekt-
ründeki yakın geleceğini ele alan
ve DEİK/Türkiye-Almanya İş
Konseyi tarafından 28 Şubat 2018
tarihinde Berlin'de gerçekleştirilen
Türkiye-Almanya Otomotiv
Sektörü Yuvarlak Masa Toplantı-
sı'nda Ekonomi Bakanı Nihat Zey-
bekci, Almanya Ekonomi ve Enerji
Bakanlığı Devlet Sekreteri Matt-
hias Machnig, DEİK Başkanı Nail
Olpak, DEİK/Türkiye-Almanya İş
Konseyi Başkanı Steven Young ve
Almanya Ticaret ve Sanayi Odası
(DİHK) CEO'su Dr. Martin Wans-
leben'in ve sektörün önde gelen
temsilcileri buluştu.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybek-
ci konuşmasında, Türkiye ile Al-
manya arasındaki ticaret hacmi-
nin 37 milyar Avro olduğunu, Tür-
kiye'deki otomotiv sektörünün son
15 yılda çok büyük gelişme kaydet-

Steven Young
**DEİK/Türkiye-
Almanya İş
Konseyi Başkanı**

Türkiye üretimde dünya otomotiv
sektörünün sayılı ülkelerinden.
Fakat bu hızlı dönüşümün sorunsuz
olarak ilerleyebilmesi için güçlü
bir teknolojik altyapıya ihtiyacımız
var. Özellikle yazılım teknolo-
jileri bu dönüşümün en önemli
parçası olacak. Böylesine büyük
dönüşümler bir günde gerçekleş-
mez, önümüzde uzun bir maraton
var. Bu yüzden de uzun vadeli
düşünmek ve planlamak gerekiyor.
Almanya, Türkiye'nin bir numaralı
ticaret ortağı ve iki ülke arasındaki
ticaret hacmi tam 37 milyar Euro.

tiğini belirtti. Sektörde yılda orta-
lama %15-20 büyümeye gerçekle-
ştğini, büyük ve hızlı bir dönüşüm
yaşandığını aktaran Zeybekci,
Türkiye'nin sektörel dönüşüm sü-
recindeki için altyapı yatırımları-
nın gerekliliğine dikkat çekti.
Almanya Ekonomi ve Enerji Ba-
kanlığı Devlet Sekreteri Matthias
Machnig ise, Türkiye ile Alman-
ya'nın zor zamanlarda birlik içe-
risinde hareket etmesinin gerekli-
liğine ve iletişimin Machnig, "Tür-
kiye önemli bir partner ve ekonomi
potansiyeli büyük olan bir ülkedir.
Daha fazla ortak yatırım yapılma-
sına çalışmalıyız" dedi.

kenin Avrupa, Afrika, Kafkaslar ve
Ortadoğu'da potansiyel işbirlikleri
masaya yatırıldı.

Türkiye ile Malta arasındaki ekono-
mik ve ticari ilişkilerin geliştiril-
mesi amacıyla 22 Mart'ta Malta'da
gerçekleştirilen Malta-Türkiye Yu-
varlak Masa Toplantısı'nda konu-
şan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybek-
ci, Türkiye ile Malta arasındaki ti-
cari ilişkileri değerlendirerek, "Şu
an Türkiye ve Malta'nın ticaret hac-
mi, yaklaşık 500 milyon dolar sevi-

yesinde bulunuyor. Ancak hedefi-
miz bunun en kısa zamanda 1 mil-
yar dolar seviyesine çıkarılmasıdır"
dedi. Malta Ekonomi, Yatırımlar ve
Küçük İşletmeler Bakanı Cardona
ise, "Gümrük Birliği'nin güncelle-
mesini destekliyoruz. Gümrük Bir-
liği'nin güncellenmesinin Avrupa
Birliği'nin yararına olduğunu düşü-
nüyoruz" dedi.

Toplantıda konuşan DEİK Başka-
nı Nail Olpak ise, iş birliği alanları-
nın çeşitlendirilmesi gerekliliğine

vurgu yaptı. Olpak, "Malta'da faali-
yet gösteren Türk girişimcilerimiz
ise 1,3 milyar dolarlık yatırım ile ça-
lışmalarını sürdürmekte. İş çevre-
lerimiz ülkelerimiz bazında daha
çok ortak projeye imza attıkça, bağ-
larımız kuvvetlenecek ve turizmde,
bankacılık, liman işletmeciliği gibi
sektörlerde çok daha hırslı, çok daha
iştahlı olmalıyız. Ancak farklı sek-
törleri de ilgi alanımızda tutmalıyız.
Örneğin Malta, bilgi teknolojileri
alanında capcanlı bir ülke" dedi.

Halis Ali Çakmak

DEİK/Türkiye-Malta İş Konseyi Başkanı

Malta ve Türkiye stratejik coğrafi
konumları itibarıyla yeni projelere ve iş
birliği fırsatlarına oldukça açık. Özellikle
son 15 yıldır önemli ölçüde gelişen Türk
ekonomisinin ve iş dünyasının dinamik
yapısından Malta'nın önemli ölçüde fayda

sağlayabileceğini düşünmekteyim.
Malta, Türkiye'yi AB'ye tam üyelik
konusunda da desteklemektedir. Türk
girişimcilere denizcilik, lojistik, deniz
taşımacılığı ve sağlık sektörlerinde
önemli fırsatlar sunmaktadır. Türk-
Malta İş Konseyi olarak, gelecek
dönemlerde sektörel bazda ilişkileri
ve de Malta'da başlatılması öngörülen
büyük ölçekli projelere dair fırsatları
yakından takip edeceğiz.

Belarus ile 10 yılda 8 milyar dolar hedefleniyor

DEİK/Türkiye-Belarus İş Konseyi, Belarus-Türkiye İş Forumu'nda Türk ve Belaruslu iş dünyası temsilcilerini bir araya getirdi.

Başbakan Binali Yıldırım, Ekono-
mi Bakanı Nihat Zeybekci ve bera-
berindeki iş heyeti, Şubat ayında
Belarus'a gerçekleştirilen ziyaret-
te ikili ticarette 10 yıllık dönem
değerlendirme fırsatı buldu. Baş-
bakan Binali Yıldırım, "İki ülke-
nin ticaret hacmi yaklaşık 1 mil-
yar dolara ulaştı. Eğer Türkiye ve
Belarus'un imkan ve potansiyeli-
ni hesaba katarsak bu rakamı el-
bette daha da yükseltebiliriz.
Önümüzdeki 8-10 yıl içinde iki ül-
ke ticaret hacmini 8 milyar dolara
çıkarmayı başarabiliriz." dedi. Be-
larus'ta yaklaşık 300 civarında
Türk firması ve yatırımcısı bulun-
duğunu aktaran Yıldırım, ağırlıklı
olarak Türk yatırımcılarının kon-
ut ve otel inşaatı gerçekleştirdi-
ğini dilegetirdi.

Başbakan Yıldırım'ın Bela-
rus'u resmi ziyaretleri kapa-

422
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE'DEN BELARUS'A
YAPILAN İHRACAT

mında DEİK/Türkiye-Belarus
İş Konseyi, Belarus-Türkiye İş
Forumu'nda Türk ve Belaruslu
iş dünyası temsilcilerini birara-
ya getirdi. 15 Şubat 2018 tarihinde
Belarus'un başkenti Minsk'te
gerçekleştirilen Forumda konu-
şan Başbakan, ziyaret çerçeve-
sinde iki ülke iş dünyasını il-
gilendiren 6 anlaşmanın imzala-
dığını aktararak, "Yatırımların
korunması, çifte vergilendirmen-
in önlenmesi, standardizasyon,
kombine taşımacılık, bilimsel ve
teknik iş birliğinin artırılması

605
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE-BELARUS
TİCARET HACMI

alanlarında anlaşmalara imza at-
tık" dedi. Belarus Başbakanı And-
rey Kobaykov ise, Belarus'ta Türk
iş dünyası için konforlu bir ortam
oluşturmaya çalıştıklarını söyle-
di. Kobaykov, "2017 yılında tica-
ret hacmimiz 1 milyar dolara yak-
laştı. Bunu bir ara başarı olarak
görüyoruz" dedi.

Forumdaki konuşmasında
Türkiye ile Belarus arasındaki
işbirliğinin geliştirilmesine yö-
nelik önemli adımlar atıldığını
söyleyen DEİK Başkanı Nail Ol-
pak, 1991 yılından bu yana Türk

müteahhitlerinin Belarus'ta üst-
lendiği 46 projenin değerinin 1
milyar dolara yaklaşmakta oldu-
ğunu aktararak, "Belarus ile ku-
zeyinde ve doğusunda yer alan
ülkeler ile Türkiye arasındaki
bağlantıyı kuracak Kuzey-Gü-
ney Ulaşım Koridoru'nun ha-
yata geçirilmesi oldukça önem-
li. Projeyle, 300 bin konteynırlık
taşıma kapasitesine ulaşılması-
nın yanı sıra, nehir taşımacılı-
ğıyla ilave 1 milyon tonluk nak-
liye kapasitesi oluşması bekleni-
yor" ifadelerini kullandı.

Gıda ve tarım ürünleri ihtiya-
cının yüzde 90'dan fazlasını ken-
di üretimi ile karşılamakta olan
Belarus, tarım, otomotiv sanayii,
kimya ve petrokimya, metalur-
ji, tekstil, makine gibi alanlarda
dünyanın önde gelen üreticileri
arasında yer alıyor.

Türkiye-Portekiz'in yeni ticaret hedefi: 5 milyar dolar

1.5
MİLYAR DOLAR
TÜRKİYE-PORTEKİZ
TİCARET HACMI

Mart 2018 tarihinde Portekiz'in
başkenti Lizbon'da gerçekleştiril-
di. Forumda, Türkiye ve Portekiz
iş insanları bir araya gelerek ekono-
mik ve ticari iş birliği fırsatları-
nı değerlendirdi.

Portekiz'in Türk iş dünyası oldu-
ğu kadar Türkiye'nin de Portekiz iş
dünyası için büyük fırsatlar sundu-

811
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE'NİN PORTEKİZ'E
İHRACATI

ğunu belirten Ekonomi Bakanı Ni-
hat Zeybekci, Türkiye'nin 2017'de
G20'de en hızlı büyüyen ülke ol-
duğunu vurgulayarak, "Türkiye ile
Portekiz arasındaki ticaret hacmi-
miz 1,5 milyar dolar ve hedefimiz
ise 5 milyar dolar. Bütün sektörler-
de bir araya gelerek, iş birliklerini
arttırarak, üçüncü ülkelerdeki fir-

Berna Ilter
**DEİK/Türkiye-
Portekiz İş
Konseyi Başkanı**

Türkiye ve Portekiz rekabetçi iki ülke,
jeopolitik konumları ve avantajları
birbirine benzer iki ülke arasında
1.5 milyar Avro'luk bir ticaret hacmi
mevcut. 2017 yılında %15 oranında bir
ticaret hacmi artışı gerçekleşti; ancak
bu rakamlar halen potansiyeli yansı-
tmıyor. İş Konseyi olarak, hedefimiz
nokta atışı sektörleri belirleyerek iş
birliği fırsatlarını ortaya çıkarmak ve
iki ülke iş dünyası arasında fırsatlar
konusunda farkındalık yaratmak.

satlar ile bu 5 milyar 10'a katlamak
hiç zor değil" dedi.

Portekiz Dışişleri Bakanı Au-
gusto Santos Silva ise, Porte-
kiz'in Türk firmaları tarafından
AB'ye giriş kapısı olarak değeri-
lendirilebileceğini ve coğrafi ko-
numu nedeniyle önemli bir pazar
olduğunu belirtti.

Malta ile ekonomik ve ticari ortaklık dönemi başlıyor

Türkiye-Malta diplomatik ilişki-
lerinde 50 yıl geride kalırken, Tür-
kiye'nin AB üyeliğini her daim des-
tekleyen Malta ile, Avrupa, Akde-
niz ve Ortadoğu'nun istikrarına
yönelik çalışmaların iş birliği çer-
çevesinde sürdürülmesi büyük
önem taşıyor. Ekonomi Bakanı Ni-
hat Zeybekci, Malta'nın başkenti
Valletta'daki Türkiye-Malta Ekono-
mik ve Ticaret Ortaklık Komite-
si (JETCO) 1. Dönem Toplantısı'na
katıldı. Toplantı kapsamında iki ül-

kenin Avrupa, Afrika, Kafkaslar ve
Ortadoğu'da potansiyel işbirlikleri
masaya yatırıldı.

Türkiye ile Malta arasındaki ekono-
mik ve ticari ilişkilerin geliştiril-
mesi amacıyla 22 Mart'ta Malta'da
gerçekleştirilen Malta-Türkiye Yu-
varlak Masa Toplantısı'nda konu-
şan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybek-
ci, Türkiye ile Malta arasındaki ti-
cari ilişkileri değerlendirerek, "Şu
an Türkiye ve Malta'nın ticaret hac-
mi, yaklaşık 500 milyon dolar sevi-

yesinde bulunuyor. Ancak hedefi-
miz bunun en kısa zamanda 1 mil-
yar dolar seviyesine çıkarılmasıdır"
dedi. Malta Ekonomi, Yatırımlar ve
Küçük İşletmeler Bakanı Cardona
ise, "Gümrük Birliği'nin güncelle-
mesini destekliyoruz. Gümrük Bir-
liği'nin güncellenmesinin Avrupa
Birliği'nin yararına olduğunu düşü-
nüyoruz" dedi.

Toplantıda konuşan DEİK Başka-
nı Nail Olpak ise, iş birliği alanları-
nın çeşitlendirilmesi gerekliliğine

vurgu yaptı. Olpak, "Malta'da faali-
yet gösteren Türk girişimcilerimiz
ise 1,3 milyar dolarlık yatırım ile ça-
lışmalarını sürdürmekte. İş çevre-
lerimiz ülkelerimiz bazında daha
çok ortak projeye imza attıkça, bağ-
larımız kuvvetlenecek ve turizmde,
bankacılık, liman işletmeciliği gibi
sektörlerde çok daha hırslı, çok daha
iştahlı olmalıyız. Ancak farklı sek-
törleri de ilgi alanımızda tutmalıyız.
Örneğin Malta, bilgi teknolojileri
alanında capcanlı bir ülke" dedi.

Halis Ali Çakmak

DEİK/Türkiye-Malta İş Konseyi Başkanı

Malta ve Türkiye stratejik coğrafi
konumları itibarıyla yeni projelere ve iş
birliği fırsatlarına oldukça açık. Özellikle
son 15 yıldır önemli ölçüde gelişen Türk
ekonomisinin ve iş dünyasının dinamik
yapısından Malta'nın önemli ölçüde fayda

sağlayabileceğini düşünmekteyim.
Malta, Türkiye'yi AB'ye tam üyelik
konusunda da desteklemektedir. Türk
girişimcilere denizcilik, lojistik, deniz
taşımacılığı ve sağlık sektörlerinde
önemli fırsatlar sunmaktadır. Türk-
Malta İş Konseyi olarak, gelecek
dönemlerde sektörel bazda ilişkileri
ve de Malta'da başlatılması öngörülen
büyük ölçekli projelere dair fırsatları
yakından takip edeceğiz.

“VARNA'DA İLİŞKİLER ISINMAYA BAŞLADI”

**DEİK AB İŞ KONSEYLERİ
KOORDİNATÖR
BAŞKANI VE TÜRKİYE-
İTALYA İŞ KONSEYİ
BAŞKANI
ZEYNEP BODUR
OKYAY**

Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri uzun süredir buzdolabında duruyor. Bu durumdan kazanan bir taraf var mı? Tabii ki hayır. Aslında ilişkilerin gerginlik içerisinde devam edemeyeceğinin, ilişkilerin bozulmasının kimsenin yararına olmayacağını herkes farkında. Doğrusu Türkiye'den daha açık kartla oynayan olmadığı gibi en az problemli taraf da Türkiye. İlişkileri, bir dürüstlük düzlemine getirmek lazım. Bu da ancak iyi niyet içinde karşılıklı atılacak adımlarla gerçekleşebilir.

Bu adımlardan ilkinin, geçtiğimiz 26 Mart'ta Varna'da düzenlenen liderler zirvesinde gerçekleştiğini gördük. Türkiye ile AB arasındaki sorunlar yeniden masaya yatırıldı. Ancak zirvenin diğerlerinden en büyük farkı tarafların karşılıklı olarak beklentilerini ve önceliklerini açıkça ortaya koyması oldu. Bir ilişkinin ilerlemesi ancak karşılıklı konuşarak mümkün olacağı için bu zirveyi her

açından bir başlangıç; Türkiye ve AB'nin birbirlerini daha iyi anlamaları ve ilişkilerin onarılmasında önemli bir adım olarak görülebiliriz. Tabii daha da önemlisi bu beklentilerin ne ölçüde hayata dörüst olması şart. Varna'da da dile getirildiği gibi vize serbestisi, gümrük birliğinin güncellemesi, geri kabul anlaşması, genişleme süreci yönündeki taleplerimiz yerine getirilmeli. Çünkü bu bariyerler Türkiye'yi mental olarak Avrupa Birliği'nden uzaklaştırıyor.

Türkiye ve AB karşılıklı olarak başta ekonomik açıdan olmak üzere pek çok alanda birbirine ihtiyaç duyuyor ve bu durum ilişkilerin ileriye götürülmesini zorunlu kılıyor. Bundan sonra adım adım diyalogun ilerlemesi, ilişkilerin doğru bir düzlemde yeniden inşa edilmesi çok önemli. Bu anlamda DEİK'in yoğunlaşan heyet ziyaretlerini ve üstlendiği yapıcı misyonu çok önemsiyoruz.

Türkiye ve Moğolistan 'Tek Kuşak-Tek Yol' ile buluşuyor

Başbakan Binali Yıldırım, Moğolistan resmi temaslarını 6-8 Nisan 2018 tarihleri arasında Moğolistan'ın başkenti Ulan Batur'da gerçekleştirdi. İki ülke arasındaki kültürel, ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişmesi için gerçekleştiren ziyaretlerde Başbakan, DEİK/Türkiye-Moğolistan İş Konseyi'nin düzenlediği Türkiye-Moğolistan Yuvarlak Masa Toplantısı'na katıldı.

6 Nisan 2018 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye - Moğolistan Yuvarlak Masa Toplantısına Başbakan Binali Yıldırım, DEİK Başkanı Nail Olpak, DEİK/Türkiye-Moğolistan İş Konseyi Başkanı Cengiz Gül, Moğolistan Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Baatarjav Lhagvajav ile Türkiye ve Moğolistan'ın önde gelen iş dünyası temsilcileri katıldı. Ziyaret kapsamında DEİK ve Moğolistan Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası arasında İşbirliği Anlaşması imzalandı.

Moğolistan'da resmi temaslarını gerçekleştiren ve heyetlerarası görüşmelerde bulunan Başbakan Binali Yıldırım, Türk ve Moğol iş dünyası temsilcileri ile bir araya geldiği toplantıda, “İki ülke arasında ticaretin gelişmesi için sık temaslar yapıp yolu açıyoruz” dedi. İş dünyası temsilcilerinin çalışmalarının daha yoğun bir şekilde gerçekleşmesi gerektiğine değinen Başbakan, Türkiye ile Moğolistan arasındaki ticaret hacminin potansiyelin yansıtmadığını belirterek, “İki ülke arasındaki ticaret

26 MOĞOLİSTAN
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE İLE MOĞOLİSTAN
TİCARET HACMI

24 MOĞOLİSTAN
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE'NİN
MOĞOLİSTAN'A İHRACATI

potansiyelini arttırmak için yapılan çalışmalara DEİK'in de katkıda bulunmasını bekliyoruz” dedi. Türkiye'nin Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ) konusundaki çalışmalarının başarılı olduğunu belirten Yıldırım, KOBİ alanında ki tecrübenin Moğolistan'a aktarılabilirliğini söyledi. Yıldırım, “Bir Kuşak-Bir Yol projesini destekliyoruz, Kars, Tiflis ve Bakü demir yolu hattı da bunun bir parçası” dedi. İki ülke arasındaki ticaret hacminin 30 milyon dolar seviyelerinden daha yukarılara çekilebileceğini belirten Başbakan, ticaret

hacminin sırasıyla 100, 300 ve 500 milyon dolar seviyelerinde olması gerektiğini ifade etti.

Moğolistan ile ilişkilerin, ilk diplomatik temasın başladığı 1969 yılından beri, yavaş da olsa, geliştiğini aktaran DEİK Başkanı Nail Olpak, “İki ülke arasında imzalanan 100'den fazla anlaşma ile, ikili ticaretimiz de, yeterli olmasa da, son yıllarda nispeten artmaya başladı” dedi. Karşılıklı yatırım ve ticaretin, ülkeler arasında bağlayıcı ve bütünleştirici bir etkisi olduğuna inandığını dile getiren Olpak, “Bu noktada, DEİK ve Karşı Kana-

Cengiz Gül

DEİK/Türkiye-Moğolistan İş Konseyi Başkanı

Başbakanımızın Moğolistan ziyareti kapsamında DEİK ve Moğolistan Ulusal Sanayi ve Ticaret Odası arasında İşbirliği Anlaşması imzalandı. Türkiye ile Moğolistan arasındaki ticaret hacmini geliştirmek için 2018'in Haziran ayında özel sektör heyeti ile Moğolistan'ı tekrar ziyaret edeceğiz. Ayrıca 2018 yılı içerisinde Türkiye'nin birkaç şehrinde Moğolistan'ın iş ve yatırım fırsatları hakkında toplantılar düzenleyerek farklı sektörlerden Türk iş dünyası temsilcilerini bilgilendirmeyi hedefliyoruz. Bu vesileyle ticaret hacmimizin artmasına katkıda bulunacağımızı düşünüyoruz.

dımız, Moğolistan Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası'na önemli bir misyon yüklediğini düşünüyorum” ifadesini kullandı.

Tek Kuşak-Tek Yol' Projesinin Türkiye ile Moğolistan arasındaki ticari faaliyetlere ivme kazandıracağına ve dış ticarete etkin rol oynayacağına inandığını vurgulayan Olpak, “Çin-Moğolistan-Rusya ekonomik koridoru ile, uzak komşumuz Moğolistan'ı, bize hayli yakınlaştıracak. Bu vesileyle Türkiye, Moğolistan'ın, başta Avrupa olmak üzere, uzak ülkelere açılan kapısı olacak” dedi.

Etkinlik

Tarih	Etkinlik
12-13.04.2018	Slovenya İş Konseyi'nin Lübtlyana Temasları - Ljubljana
12.04.2018	Türkiye - Ukrayna İş Forumu - Ankara
12.04.2018	Kanada Finansmanı Tanıtım Etkinliği - İstanbul
13.04.2018	Türkiye- Bangladeş Ceo Yuvarlak Masa Toplantısı - İstanbul
13.04.2018	Belarus Kimya Sanayii Firmaları ile Toplantı ve İş Görüşmeleri - İstanbul
15-16.04.2018	Türkiye - Afganistan İş Konseyi Kabil Ziyareti ve Resmi Temaslar Programı - Kabil
16.04.2018	Ak Parti Çorum Milletvekili/ Kadın Girişimcilere Etkinlik - Çorum
16.04.2018	Türkiye-Afrika Yatırımları Semineri - İstanbul
16.04.2018	Çekya Nanoteknoloji ve Tekstil İş Dünyası Heyeti ile Toplantı ve İkili Firma Görüşmeleri - İstanbul
17.04.2018	Risaralda Valisi, Pereira Şehiri Belediye Başkanı, Pereira Ticaret Odası Başkanı ve Pereira Yatırım Ajansı Başkanı ile bir toplantı - İstanbul
17.04.2018	Özyeğin Üniversitesinde Rusya Federasyonu Sunumu - İstanbul
17-19.04.2018	Türkiye-İran İş ve Yatırım Forumu - Tahran
18.04.2018	TAİK Bilgilendirme Toplantıları: Select USA Semineri - İstanbul
18.04.2018	Çad Sağlık Bakanı ve Beraberindeki Sağlık Heyeti ile Tanışma Toplantısı ve Networking Yemeği - İstanbul
18.04.2018	3. Uluslararası Afrika Konferansı (Hasan Kalyoncu Üniversitesi) - Gaziantep
19.04.2018	Afrika Tanıtım Günleri (Gaziantep Ticaret Odası) - Gaziantep
18-21.04.2018	DEİK/Türkiye-Rusya İş Konseyi Heyetinin Rostov Ziyareti ve İş Forumu - Rostov
19.04.2018	Türkiye-İran İş Konseyi Ortak Toplantısı - Tahran
19.04.2018	Afrika Tanıtım Günleri - Gaziantep
20.04.2018	Makedonya Meclis Başkanı Talat Caferi ile Akşam Çalışma Yemeği - İstanbul
21.04.2018	DEİK Olağan Genel Kurulu - İstanbul
24-25.04.2018	T.C. Başbakanı Sn. Binali Yıldırım'ın İspanya'ya Resmi Ziyaretleri Kapsamında İspanya-Türkiye İş Forumu - Madrid
24.04.2018	Rusya Federasyonu / Ryazan Heyetinin Katılımıyla Bölge Tanıtım Toplantısı - İstanbul
24.04.2018	Nepal İş Heyeti ile Toplantı - İstanbul
24.04.2018	"Nelson Mandela Ulusal Günü" Konferansı (Koç Üniversitesi) - İstanbul
25.04.2018	Türkiye-Güney Afrika İş Forumu - İstanbul
26.04.2018	12. Teknik Müşavirlik Kongresi - Ankara
26-27.04.2018	Türkiye-Ukrayna Ppp Çalışma Grubu 2. Toplantısı - Ankara
26.04.2018	24. Uluslararası Genç Diplomatlar Eğitim Programı - İstanbul
27.04.2018	Türkiye-Tataristan İş Forumu - İstanbul
27.04.2018	Türkiye-Suudi Arabistan İş Konseyi Ortak Yürütme Kurulu Toplantısı - İstanbul
29.04-1.05.2018	Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Özbekistan Ziyareti Çerçevesinde İşadamları Heyeti Programı ve Türkiye-Özbekistan İş Forumu - Taşkent
29.04-2.05.2018	Gana Ticaret Heyeti Programı - Acca
1-3 .05.2018	T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Kore Ziyareti Çerçevesinde İşadamları Heyeti Programı ve Türkiye-Kore İş Forumu - Seoul
3-4.05.2018	Türkiye-Somali Yatırım ve İş Forumu - İstanbul
6-10.05.2018	Türkiye-Gana İş Konseyi'nin Kurumsal Ziyaretleri - Akra
7-9.05.2018	Türkiye-Kenya İş Forumu - İstanbul
7-10.05.2018	Sudan-Türkiye İş Forumu - Hartum
9-10.05.2018	Afrika Günü Etkinlikleri: Türkiye-Afrika İş Forumu (MÜSİAD-DEİK) - Konya
25.05.2018	Afrika Günü Etkinlikleri: Grand Resepsiyon - Ankara

KÜRESEL DÜNYA		
	Adem DÖNMEZ Kurumsal İletişim Müdürü İlke ÖZKAN Kurumsal İletişim Koordinatörü	Buket ERDAT Basın İlişkileri Sorumlusu Fatma AKMAN Metin Yazarı
Küresel içeriklerinin tüm hakları saklıdır. İzinsiz kullanılamaz. Haberlerde ABD Doları, dolar' olarak ifade edilmektedir.		

10 yılın ardından Türkiye Bulgaristan yeniden

Ortak tarih ve kültürel geçmişin sağlam temellere dayandığı Bulgaristan ve Türkiye ilişkileri, Bulgaristan'ın AB Dönem Başkanlığı sürecinde Türkiye desteğinin pekişmesini sağladı. 5,5 milyar dolara ulaşan ticaret hacmi ile Türkiye ve Bulgaristan 10 yıl aradan sonra ilk kez büyük çaplı bir iş forumu ile iş dünyası temsilcilerini bir araya getirdi. 2 Nisan 2018'de İstanbul'da DEİK ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye-Bulgaristan İş Forumu'na her iki ülkenin Hükümet temsilcileri ve iş dünyası temsilcileri katıldı.

Ekonomi Bakan Yardımcısı Fatih Metin ticaretin ülkeler arasındaki dengeli dağılımına dikkat çekti ve “İş dünyasının karşılaştığı tüm engelleri ortadan kaldırmak adına Bakanlıklar düzeyinde ortak çalışmalar gerçekleştireyoruz” dedi. Metin, “Ekim ayında Sofya'da gerçekleştireceğimiz zirvede Türkiye ve Bulgaristan'ın müteahhithlik sektöründe birlikte daha çok çalışmaları için yeni adımlar atacağız. Şu ana kadar iş adamlarımız 34 proje ile müteahhithlik alanın-

da 1,5 milyar dolarlık bir hacim yakaladılar. Bu rakamın önümüzdeki dönemde daha fazla yükselmesi için çalışacağız” dedi.

Bulgaristan Ekonomi Bakanı Emil Karanikolov ise konuşmasında, “1996 yılından 2017 yılına kadar Türkiye'nin Bulgaristan'da yaptığı yatırım miktarının 1 milyar Avroyu aştığını ifade etti. Karanikolov, “Gümrüklerdeki beklemeyle çözmek için sizin desteklerinizle en büyük çabayı sarf edeceğim konusunda sizi temin ediyorum” diye konuştu.

DEİK Başkanı Nail Olpak AB-Türkiye Liderler Zirvesi sonrasında diyalogu sürdürme mesajlarının AB, Bulgaristan ve Türkiye için büyük önem arzettiğini belirterek, “Gerek Balkanlar'ın, gerekse AB'nin, uzun vadede huzur, güven ve istikrarının, ülkelerimizin işbirliği ve ilişkilerinin gücü sayesinde kalıcılık kazanacağına inanıyorum. Bulgaristan ve Türkiye arasındaki bu avantajların değerlendirilmesi ekonomik ve ticari anlamda bizlere sınırsız fırsat ve imkan sunarak, ihtiyacımız olan

sürdürülebilir yatırım ortamını sağlayacaktır” dedi. Bulgaristan Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Tsvetan Simeonov ise konuşmasında, “Bulgaristan, AB üyesi bir ülke ve bu yılın ilk 6 ayında AB Dönem Başkanlığı süresince Türkiye ile AB arasında diyalogun sürmesi için ısrarcı olarak yoğun bir çaba sarf etti. DEİK Türkiye-Bulgaristan İş Konseyi Başkanı Osman Ak ise, Türkiye-Bulgaristan arasındaki bu avantajların değerlendirilmesi ekonomik ve ticari anlamda bizlere sınırsız fırsat ve imkan sunarak, ihtiyacımız olan

kü İş Forumumuzun sloganı 'Daha Fazla Ticaret'tir. Bu iş forumunun iki ülke arasındaki toplam ticaret hacmini bugünkü değerinden çok daha yukarıya çıkarmak için ilk adım olduğuna inanıyoruz. İkinci adım ise bu yılın sonbaharında Sofya'da gerçekleştireceğimiz. Bugün burada attığımız ilk adım Sofya'daki forumun temellerini oluşturacak” dedi. Türkiye-Bulgaristan İş Forumu, çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren 420 Türk ve Bulgar iş dünyasının temsilcinin katılımıyla gerçekleşti.

DEİK'in kadınları iş dünyasına umut veriyor

DEİK'in 11 Ocak 2018 tarihinde gerçekleştirilen İş Konseyleri Genel Kurulu kapsamında 142 İş Konseyinde yapılan seçimler sonucu sandıklardan 14 kadın İş Konseyi Başkanı seçildi. Türkiye'nin çok çeşitli iş kollarında büyük başarılar elde eden kadın girişimcilerin varlık gösterdiği DEİK çatısı altında 35 kişilik Yönetim Kurulu'nda 4 kadın, 13 kişilik İcra Kurulu'nda 3 kadın, 5 kişilik Denetim Kurulu'nda ise 1 kadın aktif rol alıyor. Türkiye'de benzer şekilde iş dünyasını temsil eden Sivil Toplum Kuruluşları arasında kadınların bu denli temsil gücü olan bir başarıya bulunmuyor.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle DEİK Başkanı Nail Olpak ile kadın İş Konseyi Başkanları bir araya geldi. DEİK'te

İtalya'da Zeynep Bodur Okyay, Avusturya'da Gülsüm Azeri, Lüksemburg'da Pınar Eczacıbaşı, Kuveyt'te Ebru Özdemir, Portekiz'de Berna İlter, Malezya'da Süheyla Çebi Karahan, Hindistan'da Elif Neşe Çelik, Kosova'da Merve Özer Yılmaz, Bangladeş'te Laura Gök, Zambiya'da Esra Cevahir, Belçika'da Aysu Özlem Gökçe, Kame-

run'da Aygen Yenigün, Malavi'de Müjde Ferahlı Aktaş ve Namiyba'da Günnur Diker 2018-2019 döneminde İş Konseyi Başkanları olarak görev alıyor.

DEİK Başkanı Olpak, Türkiye ekonomisinde ve uluslararası platformlarda kadının temsili-nin önemine vurgu yaptı ve “Bizim için de ne mutlu ki 32 yıllık DEİK

tarihinde ilk kez, 142 İş Konseyi Başkanı içindeki kadın üye sayısı 14'e yükseldi. Bu sayının bir kota sonucunda değil, serbest seçimlerle oluşması, bizler için son derece dikkate değer bir husustur.

Kadınlarımızın iş dünyasındaki temsilinin tıpkı DEİK'te olduğu gibi her geçen gün artacağına şüphesiz yok.” mesajını verdi.